

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. M.**, bývajúceho vo Z., zastúpeného Mgr. A., advokátkou v B., proti žalovanému **D.**, bývajúcemu Z., zastúpenému splnomocnenkyňou Advokátska kancelária U. s.r.o., Z., **o neplatnosť dodatku k dohode**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6C/139/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. februára 2015 sp. zn. 15Co/54/2015 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 87,51 eur a to splnomocnenkyňi žalovaného do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „odvolací súd“) označeným uznesením potvrdil uznesenie Okresného súdu Zvolen (ďalej tiež len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) z 23. októbra 2014 č. k. 6C/139/2012-167, ktorým bolo zastavené konanie a žalobcovi uložená povinnosť žalovanému „nahradit“ (správne „zaplatiť“) „trovy“ (správne „náhradu trov“) konania vo výške 326,91 eur na účet splnomocnenkyne žalovaného (označenej – na rozdiel od účtu určeného za platobné miesto – i v príslušnom výroku uznesenia prvostupňového súdu obchodným menom, sídlom a identifikačným číslom organizácie) do 10 dní od právoplatnosti uznesenia. Žalovanému okrem toho nepriznal náhradu trov odvolacieho konania a potvrdzujúce uznesenie odôvodnil stotožnením sa s dôvodmi súdu prvého stupňa, majúc zhodne s ním za to, že ďalšiemu behu konania v tejto veci (pred všeobecným súdom) bránil nedostatok jeho právomoci spôsobený platnou rozhodcovskou doložkou, ktorej zánik neprivedila ani dohoda účastníkov o skončení platnosti Dohody o uznaní dlhu z 25. októbra 2010 (dohody, ktorej súčasťou bola i rozhodcovská

doložka), keď rozhodcovskú zmluvu treba považovať napriek jej (len technickému) vloženiu do textu inej zmluvy za zmluvu samostatnú.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu (a zjavne i ním potvrdené uznesenie prvostupňového súdu) zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, keďže konanie pred nižšími súdmi neprebehlo podľa zásad spravodlivého súdneho konania a daná je tak tzv. zmätočnosťná vada spočívajúca v odňatí mu postupom súdu možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). Tú podľa neho zakladá ako nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, nevysporiadávajúce sa s odvolacou argumentáciou, tak i záver odvolacieho súdu v tejto veci, ktorý je protichodný k iným analogickým prípadom.

Žalovaný navrhol dovolanie odmietnuť. Nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa neho vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nezakladá a ani o taký prípad v tejto veci nejde (keď rozhodnutie odvolacieho súdu dostatočne odôvodnené je), okrem toho však sám žalobca viacerými dispozičnými úkonmi v konaní spôsobil neexistenciu dôvodu pre prerušenie konania a rozhodnutím odvolacieho súdu v inej veci (uvádzaným v dovolaní) nebol vyslovený všeobecne uplatniteľný právny názor, majúci sa uplatniť aj v tejto veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, ktorý bol v dovolacom konaní riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Predmetom dovolania v tejto veci je potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému zákon dovolanie nepripúšťa. S prihliadnutím k tomu bolo nutné zamerať sa výlučne na to, či dovolaním napádané uznesenie alebo konanie mu predchádzajúce nebolo postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p., pri ktorých existencii možno dovolaním

napadnúť akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a to s osobitným zameraním sa na vadu namietanú dovolaním, teda vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa štandardne rozumie taký závadný postup súdu, v dôsledku ktorého dochádza k nerešpektovaniu niektorého z práv účastníka súdneho konania, zaručovaných mu Občianskym súdnym poriadkom, prípadne iným predpisom procesného práva. K takémuto odňatiu (nerešpektovaniu) práv môže dôjsť ako postupom predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia súdu, tak i rozhodnutím samotným. V ustálenej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu sa za jeden prípadov postupu súdu odnímajúceho účastníkom konania možnosť konať pred súdom považuje i odmietnutie zaobrania sa (súdom) problémom (predostretým či už žalobou, odvolaním alebo iným podaním) vecne (tým, že dôjde k odmietnutiu podania vrátane odvolania alebo k zastaveniu konania), hoci na to neexistoval dôvod; ďalším takýmto postupom potom môže byť nevypravenie súdneho rozhodnutia odôvodnením poskytujúcim dostatočnú argumentáciu na podporu súdom zvoleného rozhodnutia.

V prejednávanej veci sa dovolaním priamo namietal nedostatok dôvodov na podporu názoru súdov nižších stupňov o potrebe zastavenia konania a nepriamo i nesprávnosť záveru o neexistencii právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie veci; ani v jednom prípade však dovolateľovi nešlo dať za pravdu.

Podľa § 104 ods. 1 O. s. p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Práve odcitované ustanovenie vymedzuje postup súdu v prípade zistenia takého nedostatku podmienky konania (alebo inak takej prekážky konania), ktorý (ktorú) nemožno odstrániť. Jednou z takýchto neodstrániteľných prekážok konania je tiež nedostatok právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie veci, kedy (rovnako ako u iných neodstrániteľných prekážok konania) neostáva iné, než konanie zastaviť a podľa okolností prípadu prípadne i postúpiť vec príslušnému (tu rozumej právomocnému) orgánu. Zákonná povinnosť na postúpenie veci po zastavení konania súdom inému orgánu sa síce zdá byť

bezvýmimočná (aby takto súd bol vždy povinný označiť iný orgán, disponujúci podľa súdu právomocou na prejednanie veci a postarať sa – v záujme predídania odopretiu spravodlivosti – o prejednanie veci pred takýmto iným orgánom), súd povinnosť postúpiť vec príslušnému orgánu však nebude mať spravidla vtedy, ak na príslušnom orgáne už konanie prebieha a začalo ešte pred začatím konania na súde. V takom prípade by totiž súd nastoloval nežiadúci stav duplicity konaní na príslušnom orgáne a nemohlo by dôjsť ani k naplneniu tej časti úpravy z ustanovenia § 104 ods. 1 vety druhej O. s. p., podľa ktorej by postúpenie veci príslušnému orgánu po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania pred súdom z dôvodu nedostatku právomoci súdu malo zabezpečiť i zachovanie účinkov spojených s podaním návrhu na začatie konania (keďže už predtým by nástup takýchto účinkov privodilo skôr začaté a na postúpení veci súdom nezávislé konanie pred príslušným orgánom).

Ak potom ustanovenie § 106 ods. 1 O. s. p. citované už súdom prvého stupňa obsahuje i taxatívny (úplný) výpočet prípadov, v ktorých súd (rozumej všeobecný) vec prejedná, pri posudzovaní existencie dovolaním namietanej vady ostávalo posúdiť, či v tejto veci nešlo o niektorý z takýchto prípadov. Nešlo tu o prípad vyhlásenia účastníkov, že netrvajú na zmluve zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu (napriek zjavnému záujmu toto vyhlásiť na strane žalobcu tu bol presne opačný záujem žalovaného) a ani o prípad odopretia uznania cudzieho rozhodcovského rozhodnutia v Slovenskej republike (pretože i žalobou spochybňované dojednanie zakladalo právomoc tuzemského a nie cudzozemského rozhodcovského súdu). Nešlo tu ani o prípad, v ktorom by vec nemohla byť podľa slovenského práva podrobená rozhodcovskej zmluve, keď najmä obstať nemohla argumentácia žalobcu spotrebiteľským charakterom vzťahu. Primárny právny vzťah z pôžičky totiž so žalovaným (ako fyzickou osobou, u ktorej konanie v rámci jej podnikateľskej či inej obdobnej činnosti nebolo preukázané) nezaložil žalobca, ale ním (ako konateľom) reprezentovaná obchodná spoločnosť A., spol. s r.o. (právnická osoba, ktorej z povahy veci status spotrebiteľa prislúchať nemôže), kým žalobca do vzťahu so žalovaným vstúpil až na základe dohody z 25. októbra 2010, ktorej predmetom bolo o. i. pristúpenie žalobcu (ako fyzickej osoby) k záväzku pôvodného jediného dlžníka (vyššie označenej obchodnej spoločnosti). Nešlo tu o prípad neplatnosti rozhodcovskej zmluvy (žalobca vyjmúc dovolávania sa ním ochrany spotrebiteľa žiaden nepreukázal) ani jej neexistencie (k jej tvrdenému zániku vid' ďalej) a rovnako ani o prípad, v ktorom by prejednanie veci v rozhodcovskom konaní malo vybočiť z rámca právomoci rozhodcovského súdu vymedzeného zmluvou. Napokon rozhodcovský súd sa vecou nielenže neodmietol zaoberať,

ale ešte pred pristúpením odvolacieho súdu k rozhodnutiu o odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania pre nedostatok právomoci (uznesením napádaným dovolaním) vyslovil dostatok svojej právomoci, vo veci už i rozhodol a jeho rozsudok sa dokonca stal aj právoplatným (v tejto súv. por. rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu pri S., s.r.o., so sídlom Z. z 19. decembra 2014 sp. zn. VK 100/2012 na č. l. 201 – 223 spisu).

Pri vypravení uznesenia súdu prvého stupňa o zastavení konania dostatočným odôvodnením mal odvolací súd možnosť i len konštatovať správnosť dôvodov súdu prvého stupňa s odvolaním sa na ne (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Využitie takejto zákonom výslovne ustanovenej možnosti nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu založiť nemôže a to ani vtedy, ak by odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia nič iné, keď jedinou podmienkou je tu dostatočnosť dôvodov na podporu zvoleného spôsobu rozhodnutia aspoň v jednom stupni (čo v prejednávanej veci splnené bolo).

Postupom súdu odnímajúcim účastníkom konania (predovšetkým dovolateľovi) možnosť konať pred súdom (čo aj len v podobe prekvapivosti záveru) napokon nebola ani odchylnosť postupu odvolacieho súdu v prejednávanej veci od rozhodovania v inej veci rovnakých účastníkov (v konaní Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/702/2013, skončenom zrušením uznesenia súdu prvého stupňa o zastavení konania z obdobného dôvodu). Žalobca totiž buď prehliadol alebo zámerne hodlal zastrieť ten právne významný rozdiel oboch odvolacím súdom posudzovaných vecí, ktorým bolo to, že v konaní sp. zn. 13Co/702/2013 záver o právomoci rozhodcovského súdu vyplýval z dohody účastníkov zmluvy o zriadení záložného práva z 11. novembra 2010 a ďalší záver o strate právomoci (spojený s nástupom právomoci súdu všeobecného) z dohody rovnakých osôb o ukončení platnosti zmluvy o zriadení záložného práva (ako celku) z 28. marca 2011, v prejednávanej veci však podkladom právomoci rozhodcovského súdu bola Dohoda o uznaní dlhu, o pristúpení k záväzku a spôsobe jeho zaplatenia z 25. októbra 2010, obsahujúca viac úkonov (v čl. II uznanie dlhu dlžníkom, v čl. III pristúpenie k záväzku dlžníka žalobcom a v čl. IV o. i. dojednanie rozhodcovskej doložky), u ktorej dodatok č. 1 z 28. marca 2011 privodil koniec platnosti len Dohody o uznaní dlhu (nie teda aj rozhodcovskej doložky, pri ktorej bolo možné súhlasiť so závermi súdov oboch nižších stupňov, že táto ako osobitný právny úkon len technicky začlenený do iného písomného právneho úkonu ostala v platnosti a opačný záver nebolo o čo oprieť).

So zreteľom k už uvedenému vyššie preto dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako neprípustné odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 vety prvej O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť neprípustným dovolaním žalobca a žalovanému v takomto konaní vznikli trovy na odmene tzv. advokátskej obchodnej spoločnosti za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie k dovolaniu) v sume 64,53 eur (§ 11 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/ a § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení, ďalej len „vyhláška“), na paušálnej náhrade v sume 8,39 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a na náhrade dane z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky), spolu v sume 87,51 eur. Žalobcovi bolo potom potrebné uložiť povinnosť na zaplatenie takejto sumy s uvedením platobného miesta náhrady v osobe splnomocnenkyne žalovaného (§ 149 ods. 1 O. s. p.) a to v zákonnej lehote 3 dní (§ 160 ods. 1 O. s. p. a nezistenie dôvodu pre výnimku z pravidla).

Toto rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2016

JUDr. Rudolf Č i r ě , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.